

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice

Analýzy a prognózy o vývoji trhu práce v územnom obvode úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa § 13 písm. aa) zákona o službách zamestnanosti a vyhodnotenie uplatňovania aktívnych opatrení na trhu práce v územnom obvode úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa § 13 písm. ah) zákona o službách zamestnanosti

Regionálny plán zamestnanosti na rok 2022

1. Analýza trhu práce

Do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice spadá päť okresov (Košice I, II, III, IV a Košice okolie, vrátane Moldavy nad Bodvou). Vývoj nezamestnanosti v jednotlivých okresoch odzrkadľoval ekonomickú situáciu v národnom hospodárstve ovplyvnenú vývojom a priebehom pandémie Covid-19. Stav UoZ v evidencii úradu práce sa oproti roku 2020 znížil o 1872 osôb. Je to spôsobené predovšetkým skutočnosťou, že väčšina UoZ odišla z evidencie v dôsledku mierneho hospodárskeho oživenia, ekonomického zotavenia a celkovej zlepšujúcej sa situácie na trhu práce. V percentuálnom vyčíslení sa nám podarilo dosiahnuť lepšiu mieru nezamestnanosti akú sme predpokladali. Miera evidovanej nezamestnanosti (MEN) k 31.12.2021 dosiahla úroveň 7,10%, predpokladali sme MEN 9,42 %.

Stav a vývoj nezamestnanosti k 31.12.2020

Územie	EAO	Stav UoZ celkom	z toho:				Disponibilní UoZ	Miera evidovanej nezamestnanosti	
			ženy	UoZ so ZP	dlhodobozamestnaní	absolventi			UoZ do 29 rokov
Košice	178 539	15 188	7871	392	5 863	618	3 423	14 194	7,95 %

Stav a vývoj nezamestnanosti k 31.12.2021

Územie	EAO	Stav UoZ celkom	z toho:				Disponibilní UoZ	Miera evidovanej nezamestnanosti	
			ženy	UoZ so ZP	dlhodobozamestnaní	absolventi			UoZ do 29 rokov
Košice	175 566	13 316	7111	336	6 657	526	2 765	12 464	7,10 %

Členenie UoZ podľa vzdelania – stav k 31.12.2021

Územie	UoZ spolu	v tom (stupeň vzdelania)										
		10 - Neukončené základné vzdelanie	11 - Základné vzdelanie	12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	13 - Stredné odborné vzdelanie	14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	16 - Vyššie odborné vzdelanie	17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	N/A – neurčené
Košice I	2006	29	227	4	378	635	128	17	68	486	33	1
Košice II	2356	69	378	14	469	768	138	9	72	411	26	2
Košice III	714	6	79	1	168	293	33	1	15	110	8	0
Košice IV	1470	30	128	5	296	560	92	5	46	292	14	2
Košice - okolie	6770	151	3030	218	1423	1308	183	23	68	346	18	2
ÚPSVaR Košice	13316	285	3842	242	2734	3564	574	55	269	1645	99	7

Členenie UoZ podľa veku – stav k 31.12.2021

Územie	UoZ spolu	v tom (veková kategória)									
		do 20 rokov	20-24 rokov	25-29 rokov	30-34 rokov	35-39 rokov	40-44 rokov	45-49 rokov	50-54 rokov	55-59 rokov	60 rokov a viac
Košice I	2006	26	129	225	243	211	201	251	209	309	202
Košice II	2356	19	163	208	258	298	273	274	259	356	248
Košice III	714	7	45	55	76	103	146	89	56	63	74
Košice IV	1470	18	118	143	164	171	211	222	188	147	88
Košice - okolie	6770	328	653	628	773	818	794	806	695	770	505
ÚPSVaR Košice	13316	398	1108	1259	1514	1601	1625	1642	1407	1645	1117

Členenie UoZ podľa dĺžky evidencie – stav k 31.12.2021

Územie	UoZ spolu	v tom (doba trvania)										
		do 3 mesiacov	4 – 6 mesiacov	7 – 9 mesiacov	10 – 12 mesiacov	13 – 18 mesiacov	19 – 24 mesiacov	25 – 30 mesiacov	31 – 36 mesiacov	37 – 42 mesiacov	43 – 48 mesiacov	nad 48 mesiacov
Košice I	2006	381	320	204	159	235	236	109	63	42	30	227
Košice II	2356	400	395	281	162	280	254	138	81	62	35	268
Košice III	714	159	125	106	53	82	66	40	18	7	8	50
Košice IV	1470	320	281	157	139	171	159	80	43	25	19	76
Košice - okolie	6770	1017	954	716	426	630	664	460	260	215	157	1271
ÚPSVaR Košice	13316	2277	2075	1464	939	1398	1379	827	465	351	249	1892

K 31.12.2021 bolo v evidencii uchádzačov o zamestnanie 13 316 osôb, čo v porovnaní s rokom 2020 predstavuje pokles o 12%. Oproti roku 2020 sa opäť zvýšil počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie o 794 osôb. Z rovnakých dôvodov sa nedarilo ani umiestňovanie absolventov a mladých ľudí na trhu práce, napriek tomu ich počet v roku v porovnaní s rokom 2020 mierne klesol. Aj keď v absolútnych číslach zníženie počtu uchádzačov o zamestnanie bolo pomalšie ako pred vypuknutím pandémie, vzhľadom na všetky proti pandemické opatrenia ako aj pomaly sa stabilizujúci stav na trhu práce, považujeme dosiahnutý stav zamestnanosti k 31.12.2021 za optimistický.

Znížil sa aj počet vyhľadanych a nahlásených voľných pracovných miest. V období pretrvávajúcej mimoriadnej situácie sa zmiernil aj záujem zamestnávateľov o zamestnávanie cudzincov, ktorí však nahlásené pracovné miesta v databáze úradu ponechali aj napriek tomu, že nemali reálny záujem ich v danom čase obsadzovať. Pracovné miesta pre cudzincov v súčasnosti predstavujú viac ako 1/2 všetkých nahlásených VPM. Ťažko splniteľné vysoké požiadavky a nároky na zamestnancov znemožňujú obsadiť tieto pracovné miesta našimi uchádzačmi o zamestnanie, nakoľko približne 30 % uchádzačov o zamestnanie je so základným vzdelaním alebo bez vzdelania.

Vďaka pozvoľna zlepšujúcej sa situácii v podnikateľskom prostredí bolo v roku 2021 z dôvodu umiestnenia do pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu vyradených 8 974 uchádzačov o zamestnanie (o 234 UoZ viac ako v predchádzajúcom roku), avšak prostredníctvom úradu, ktorý z dôvodu núdzového stavu vykonával svoju činnosť v obmedzenom režime, sa umiestnilo len 756 uchádzačov o zamestnanie, v porovnaní s predchádzajúcim rokom je to o 233 UoZ menej.

Do evidencie UoZ bolo zaradených 4 741 mladých do 29 rokov, vyradených bolo 5 469, z toho 4 077 do pracovného pomeru, čo predstavuje oproti roku 2020 mierny nárast.

Uchádzači o zamestnanie hľadali prácu aj mimo územia Slovenskej republiky. V rámci Európskej únie a cudziny sa umiestnilo o 86 UoZ viac ako v roku 2020, celkom 945 uchádzačov o zamestnanie.

V roku 2021 začalo podnikat' 818 uchádzačov o zamestnanie, čo je o 133 viac v porovnaní s rokom 2020.

UoZ sa snažili zvýšiť si príjem v nepriaznivej situácii aj formou krátkodobých zamestnaní a prác vykonávaných mimo pracovného pomeru. Aj v tejto oblasti sa znížil počet UoZ, v porovnaní so stavom ku koncu roka 2020 z 300 UoZ na 264 UoZ k 31.12.2021.

Analýza využívania aktívnych opatrení trhu práce (AOTP) v roku 2021

<i>Nástroj</i>	<i>Počet zaradených UoZ, resp. počet podporených UoZ</i>	<i>z toho DN UoZ</i>	<i>Mladí do 29 rokov</i>
<i>§32 ods.12 písm. d) náhrada časti cestovných výdavkov</i>	30	10	10
<i>§43 odborné poradenské služby</i>	6	0	5
<i>§53</i>	511	133	139
<i>§53a</i>	5	0	0
<i>§53c</i>	6	0	0
<i>Vzdelávanie UoZ-2</i>	249	63	71
<i>Cielené vzdelávanie ZoZ</i>	4	0	0
<i>NP Cesta na trh práce 3 Opatrenie 1/ Opatrenie 2</i>	110	54	9
<i>NP Cesta na trh práce 3 Opatrenie 3</i>	803	118	124
<i>NP Hrady</i>	20	9	1
<i>NP Zosúladenie rodinného. a pracovného života</i>	7	0	0
<i>NP Podpora zamestnanosti Aktivita 1 (§§50, 50j,52,52a)</i>	551	495	78
<i>NP Podpora zamestnanosti Aktivita 2 (§§53,53a,53c)</i>	630	189	108
<i>NP Chyť sa svojej šance Opatrenie 1 (SZČO)</i>	7	6	1
<i>NP Chyť sa svojej šance Opatrenie 2,3</i>	65	14	19
<i>NP Podpora integračných podnikov (§53g)</i>	250	10	1
<i>NP Investičná pomoc pre sociálne podniky</i>	20	4	1
<i>NP Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím -4 (§§59,60)</i>	19	1	9
<i>§59</i>	101	1	31
<i>§60</i>	449	0	18

2. Prognóza vývoja trhu práce - určenie a kvantifikácia hlavných cieľov úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“) pre rok 2022

Pod územnú pôsobnosť ÚPSVR Košice patria okrem mesta Košice, Medzev a Moldava nad Bodvou aj obce v rámci územia Košice – okolie v počte 112. Regionálne rozdiely a vplyv pandemickej situácie sa prejavili aj na miere evidovanej nezamestnanosti (MEN), vo všetkých mestských okresoch Košice I, II, III a IV došlo k zníženiu miery evidovanej nezamestnanosti na 5,21%. V okrese Košice-okolie, ktorý je zaradený medzi menej rozvinuté regióny sa MEN k 31.12.2021 znížila z 12,26% na 11,06 %. Vzhľadom k súčasnej ekonomickej situácii, aj na možné nepredvídateľné okolnosti súvisiace s pandémiou je možné očakávať len pomalé zlepšovanie ekonomiky a tým aj nárast zamestnanosti.

V územnej pôsobnosti ÚPSVaR Košice je vyšší počet menších zamestnávateľov v rôznych oblastiach podnikania (gastronómia, obchodné reťazce a prevádzky, drobní živnostníci, poskytovatelia servisných služieb /elektrina, plyn, voda/). Týchto zamestnávateľov veľmi výrazne zasiahli protipandemické opatrenia. Mnohí mali zatvorené svoje prevádzky alebo pracovali v obmedzenom režime, znížil sa dopyt po ich službách, klienti zrušili objednávky alebo mali výrazný pokles tržieb a v súvislosti s tým mnohí museli pristúpiť k prepúšťaniu časti svojich zamestnancov.

Negatívny dopad na zamestnanosť sa prejavil aj vo firmách naviazaných na zamestnávateľov, v ktorých výroba z dôvodu nízkeho dopytu po objednávkach alebo nedostatku komponentov pre výrobu stagnovala (napr. hutnícky a automobilový priemysel).

Z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu, v súvislosti s pandémiou COVID-19 bolo obmedzené aj zamestnávanie uchádzačov o zamestnanie prostredníctvom národných projektov a jednotlivých nástrojov AOTP, zameraných na určité skupiny UoZ.

Všetky tieto skutočnosti, príchod absolventov stredných a vysokých škôl do evidencie, resp. ďalšie nepredvídané situácie súvisiace s pandémiou COVID-19 môžu situáciu na trhu práce aj naďalej výrazne ovplyvňovať. Preto z hľadiska prognózy na rok 2022 neočakávame pokles miery nezamestnanosti ako v období pred pandémiou, opatrenia naopak môžu spôsobiť jej nárast. **Cieľom bude nepresiahnuť disponibilnú mieru nezamestnanosti k 31.12.2022 vo výške 7,69 %.**

Z dôvodu kvalitatívneho zlepšenia spolupráce so zamestnávateľskými subjektmi, referát služieb pre zamestnávateľa plánuje, v závislosti od aktuálnej situácie a platných protipandemických opatrení, pokračovať v organizovaní aktivít, zameraných na zvýšenie zamestnanosti disponibilných UoZ, formou Burzy práce pre všetky skupiny disponibilných klientov, informačných seminárov pre zamestnávateľov a raňajok so zamestnávateľmi, informačné stretnutia pre tretí sektor.

V práci s klientom sa zameriame na všetky skupiny UoZ s dôrazom na znevýhodnené a zraniteľné skupiny UoZ, predovšetkým na absolventov, mladých UoZ do 29 rokov, UoZ nad 50 rokov veku, dlhodobo nezamestnaných a UoZ so základným vzdelaním z marginalizovaného prostredia.

➤ **Miera evidovanej nezamestnanosti (MEN)**

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo: 175 566

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2021: 12 464

MEN k 31.12.2021: 7,10%

Plán ku koncu roku 2022

Plánovaný disponibilný počet UoZ k 31.12.2022: 13 500

Plánovaná MEN k 31.12.2022: 7,69 %

➤ **Dlhodobo nezamestnaní UoZ (DN UoZ)**

Počet DN UoZ k 31.12.2021: 6 657

Plánovaný počet DN UoZ k 31.12.2022: 8 000

➤ **Mladí do 29 rokov**

Počet mladých do 29 rokov k 31.12.2021: 2 765

Plánovaný počet mladých do 29 rokov k 31.12.2022: 4 000

Skutočnosti, ktoré môžu negatívne ovplyvniť mieru nezamestnanosti:

- šírenie koronavírusu COVID-19 a s ním súvisiace nepredvídateľné situácie, prijímané opatrenia a ich dopady na celkový vývoj ekonomiky,
- opätovný návrat občanov do evidencie UoZ, ktorí sa zamestnali v rámci NP a nástrojov AOTP, po uplynutí podporovaného obdobia,
- opakovaný návrat UoZ umiestnených na trhu práce do evidencie UoZ už v priebehu skúšobnej doby,
- opakovaný návrat UoZ vyradených z dôvodu nespolupráce, po uplynutí 6 mesačnej lehoty,
- znižovanie počtu zamestnancov v automobilovom priemysle na Slovensku
- návrat občanov na Slovensko z krajín EÚ/EHP, Veľkej Británie a Severného Írska z dôvodu pandémie,
- naďalej sa prehlbujúci nesúlad medzi profesijnou orientáciou absolventov stredných a vysokých škôl a dopytom na trhu práce (viditeľné je to hlavne pri absolventoch učňovských a stredných škôl),
- robotizácia, automatizácia a digitalizácia predovšetkým v priemyselných odvetviach, ktorá začína nahrádzať hlavne nekvalifikovanú pracovnú silu,
- nezáujem investorov o východné Slovensko, všeobecný tlak na mobilitu pracovnej sily,
- stagnácia sezónnych prác z dôvodu mimoriadnej situácie.

3. Investori v regióne a hromadné prepúšťanie

V pôsobnosti ÚPSVaR Košice sa nachádzajú nasledovné priemyselné parky a priemyselné zóny :

Okres Košice - okolie → Nová Polhora

V súčasnosti nie sú v priemyselnej zóne etablovaní žiadni investori.

Okres Košice - okolie → Valaliky

Priemyselný park Valaliky

Celková rozloha: 381 ha

V súčasnosti nie sú v priemyselnom parku etablovaní žiadni investori. Priemyselný park sa pripravuje na možný príchod nového veľkého investora.

Okres Košice - okolie → Veľká Ida

Priemyselný park Veľká Ida

Celková rozloha: 30,06 ha - zelený park

ETABLOVANÉ SPOLOČNOSTI

ENERGYCO s.r.o.

Predmet podnikania: strojárská výroba.

IEE Sensing Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania: senzorika pre automobilový priemysel.

Oerlikon Balzers

Predmet podnikania: plazmová úprava súčiastok.

STEELCON Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : strojárská výroba.

Okres Košice - okolie → Kechnec

Priemyselný park Kechnec

Celková rozloha: 332,00 ha.

ETABLOVANÉ SPOLOČNOSTI

AVE Sk Odpadové hospodárstvo s.r.o.

Predmet podnikania: recyklácia pneumatík.

CROWN Bevcan Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania: výroba obalových materiálov.

EVANS spol s r.o.

Predmet podnikania: výroba plastových obalov.

GEFCO Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania: logistické a prepravné služby.

GILBOS Slovensko s.r.o.

Predmet podnikania : výroba prísrojov pre tlačiarenský priemysel.

JISIMEX s.r.o.

Predmet podnikania : výroba priemyselného alkoholu.

KUENZ s.r.o.

Predmet podnikania : výroba oceľových konštrukcií.

Magna PT s.r.o.

Predmet podnikania : výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá.

Marelli PWT Kechnec Slovakia s. r. o.

Predmet podnikania : výroba komponentov pre automobilový priemysel.

Marelli Kechnec Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : výroba komponentov pre automobilový priemysel.

Prompt SR s.r.o.

Predmet podnikania : výroba kapusty.

IMA Schelling Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : výroba oceľových konštrukcií.

SWEP Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : výroba výmenníkov tepla.

Okres Košice I. a II. → Košice

Priemyselný park Košice Immopark

Celková rozloha: 97,50 ha - zelený park.

ETABLOVANÉ SPOLOČNOSTI

DACHSER Slovakia a. s.

Predmet podnikania : Ostatné pomocné činnosti v doprave.

Direct Parcel Distribution SK s.r.o.

Predmet podnikania : Ostatné poštové služby a služby kuriérov.

Ehlebracht Slowakei s.r.o.

Predmet podnikania : výroba ostatných plastových výrobkov.

Faurecia Automotive Slovakia s.r.o. odštepny závod Leather Košice

Predmet podnikania : automobilový priemysel.

Gefco Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : logistické a prepravné služby.

HOWE Slovensko s.r.o.

Predmet podnikania : automobilový priemysel.

LubeMAX s.r.o.

Predmet podnikania : Veľkoobchod s pevnými, kvapalnými a plynými palivami a súvisiacimi produktmi.

Minebea Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov.

PKZ Slovakia, spol. s r.o.

Predmet podnikania : Ostatné pomocné činnosti v doprave.

Raben Logistics Slovakia s. r. o.

Predmet podnikania : Ostatné pomocné činnosti v doprave.

U-shin Slovakia s.r.o.

Predmet podnikania : automobilový priemysel.

Windsor Machine & Stamping, s.r.o.

Predmet podnikania : výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá.

Okrem vyššie uvedených etablovaných spoločností v jednotlivých priemyselných parkoch a zónach sa v pôsobnosti ÚPSVaR Košice nachádzajú aj strategickí investori, ktorí v minulosti získali investičný stimul na svoju činnosť na území Slovenskej republiky:

- CROWN Bevcan Slovakia s. r. o. (Priemyselný park Kechnec)
- Deutsche Telekom Systems Solutions Slovakia s.r.o.

- Deutsche Telekom IT & Telecommunications Slovakia s.r.o.
- IBM Slovensko, spol. s r. o.
- IEE Sensing Slovakia s.r.o. (Priemyselný park Veľká Ida)
- Magna PT s.r.o. (Priemyselný park Kechnec)
- Minebea Slovakia s.r.o. (Priemyselný park Košice Immopark)
- NESS KDC, s.r.o.
- U-Shin Slovakia s.r.o. (Priemyselný park Košice Immopark)

U strategických investorov, ktorým skončila viazanosť poskytnutého investičného stimulu môže hroziť aj odchod investora z regiónu. Aby sa zachránili investície investora, môže dôjsť k fúzii s ďalšou spoločnosťou, alebo odkúpenie spoločnosti, ako sa to stalo v prípade spoločnosti GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s.r.o. v likvidácii, ktorej novým nástupcom sa stala spoločnosť Magna PT s.r.o..

Spoločnosť Visma Labs, s. r. o., ktorá je členom nórskeho koncernu Visma a získala investičný stimul v októbri 2020, plánovala v Košiciach do roku 2024 zamestnať 196 ľudí v Centre podnikových služieb. Doteraz však obsadila už 220 voľných pracovných miest, čo je oveľa vyšší počet, ako si pôvodne spoločnosť naplánovala. Centrum je zamerané na inovatívne riešenia v oblasti cloudových a mobilných technológií, algoritmov, automatizácie a umelej inteligencie, ale aj na inovatívne riešenia v oblasti užívateľského rozhrania a technologickej bezpečnosti.

Spoločnosť Ehlebracht Slowakei s.r.o. Michalovce, ktorá presťahovala svoju výrobu plastových komponentov z okresu Michalovce na územie mesta Košice spolupracovala s ÚPSVaR Košice pri obsadzovaní desiatok voľných pracovných miest na pracovné pozície operátor výroby, pracovník nástrojárne, zoraďovač a kvalítar zmeny, ktoré chcel zamestnávateľ obsadiť postupne v mesiacoch september, október a november 2021. V roku 2022 plánuje svoju výrobu rozšíriť, ak to umožní pandemická situácia.

Plány a prognózy spoločností v oblasti vytvárania nových pracovných miest a prijímania nových zamestnancov sa v roku 2021 nenaplnili a budú závisieť od ďalšieho vývoja pandémie a oživenia ekonomiky.

Príchod ďalších väčších investorov do Košíc a jeho okolia je pravdepodobne podmienený pripravenosťou jednotlivých priemyselných parkov, úrovňou ich dopravnej infraštruktúry (diaľnica, cesty), zložitou dostupnosťou investorov na zahraničné trhy, s čím súvisia zvýšené náklady.

V roku 2022 a v nasledujúcom období vidíme potenciál vzniku nových pracovných miest predovšetkým v oblasti IT sektora, obchodu, priemyslu napr. automobilového (operátor, mechanik nastavovač, montér), zdravotníctva, špeciálnych remesiel, dopravy, vzdelávaní (učitelia), ak v uvedenom roku opatrenia Ústredného krízového štábu SR nebudú smerovať k sprísňovaniu režimu (lockdown).

Zhodnotenie príležitostí a hrozieb

Šírenie koronavírusu COVID 19 a s ním súvisiace opatrenia Ústredného krízového štábu SR môžu aj tento rok spôsobiť zánik ďalších drobných živnostníkov, malých a stredných podnikov ako subdodávateľov strategických zamestnávateľov, čo v konečnom dôsledku môže mať za následok ovplyvnenie zamestnanosti aj u týchto zamestnávateľov.

Dodávateľské reťazce môžu byť vážne narušené obmedzením výroby v dôsledku opatrení na zastavenie šírenia nákazy. Každé obmedzenie, resp. výpadok postihuje ekonomiku a pandémie spôsobila výpadok aj pri dovoze komponentov z Číny pre našich výrobcov.

Dôvera spotrebiteľov a investorov v ekonomiku klesá, ich neistota rastie a očakáva sa ďalší prepád potreby a investícií, čo v konečnom dôsledku bude znamenať nárast cien tovarov a služieb pre spotrebiteľov. Dopravcovia a hotelieri zaznamenali dramatický prepád a rušenie objednávok, čo sa v roku 2022 dá opätovne očakávať. V oblasti gastronómie zaznamenávali spoločnosti taktiež

rušenie objednávok a viaceré prevádzky prežívajú len ako výdajné miesta obedov, čo môže viesť aj k trvalému zrušeniu prevádzok týchto zariadení.

Po zrušení pandemických opatrení môže nastať situácia, že spoločnosti pôsobiace v gastronómii nebudú vedieť otvoriť prevádzky pre svojich zákazníkov z dôvodu chýbajúcich zamestnancov, ktorí pri stále sa meniacej pandemickej situácii a s ňou súvisiacich opatreniach cítia neistotu a nevedia, na aké dlhé obdobie budú môcť v gastronómii pracovať. V Nemecku, ktoré je pre Slovensko najdôležitejší obchodný partner, už akceptujú recesiu, ktorá v roku 2021 pretrvávala aj na Slovensku.

V roku 2021 v územnom obvode ÚPSVaR Košice dominoval silný automobilový sektor, IT sektor a sektor služieb, pretrvával dopyt po zdravotných sestrah, vodičoch, v letnom období po remeselníckych profesiách. V regióne Košíc je dominantným zamestnávateľom U. S. Steel Košice, s.r.o., na ktorého je naviazaných mnoho subdodávateľských zamestnávateľov nielen v oblasti priemyslu. Previazanosť týchto segmentov je príležitosťou nielen rozvoja subdodávateľov a ďalších služieb, ale zároveň aj hrozbou pre spoločnosti, ktoré sú zamerané len na jedného silného odberateľa a neprispôsobili sa trhu. Dôsledkom môže byť krach spoločnosti a následne aj jednotlivých subdodávateľov.

Aj v roku 2022 vzhľadom na vývoj politickej situácie, ktorá podmieňuje aj vývoj ekonomiky a ktorá je vo svete nestabilná, ekonomické sankcie, colná politika jednotlivých štátov, hrozí pre Slovensko, pre jeho automobilový a hutnícky priemysel a na neho naviazané firmy pokles objednávok a s tým súvisiace možné znižovanie zamestnanosti. Pre východné Slovensko by to mohlo mať závažné dôsledky.

V nasledujúcom období roku 2022 a ďalších rokoch sa očakáva nadpriemerný počet robotov, zaniknú určité profesie, na nové pracovné miesta bude potrebné vzdelávať ľudí. Prognózy ukazujú, že v automobilovom priemysle v roku 2021 na Slovensku chýbalo približne 40% pracovníkov. Nebude to možné už riešiť len pomocou úradov práce, kde je relatívne vysoký počet UoZ, avšak nekvalifikovaných, prípadne s nevhodnou kvalifikáciou. Už sa začína prejavovať digitalizácia, elektronizácia, automatizácia viacerých pracovných miest, čo v blízkej budúcnosti ohrozí zamestnanosť. Z dôvodu ďalšieho vývoja ekonomiky sa v roku 2022 očakáva nárast cien vo všetkých segmentoch, čo môže vyvolať aj vlnu nižšieho záujmu obyvateľstva o kúpu tovarov. V konečnom dôsledku môžeme zaznamenať zánik ďalších spoločností, ktoré sú už teraz počas pandemickej situácie vo svete na pokraji svojho fungovania a týmto môže vzniknúť nárast nezamestnanosti.

V roku 2021 vzhľadom na šírenie koronavírusu COVID-19 a s ním súvisiace opatrenia Ústredného krízového štábu SR bola veľmi ovplyvnená aj oblasť poskytovaných služieb napr. kaderníctva, masérske a kozmetické salóny, tetovacie štúdiá, ktoré nemohli byť poskytované skoro 7 mesiacov v roku 2021 a obmedzenie poskytovania týchto služieb, resp. zákaz vykonávania uvedených služieb trvá aj naďalej v roku 2022. Uvoľnenie opatrení bolo v roku 2021 len dočasného charakteru a celý svet ako aj spoločnosti čakajú, ako sa bude ďalej vyvíjať situácia. V roku 2022 sa očakáva väčšie uvoľňovanie opatrení, ale z dôvodu, že nikto na svete nepozná, aký to bude mať celkový dopad na ďalší vývoj pandémie je pravdepodobné, že spoločnosti budú musieť očakávať aj ďalšie opatrenia súvisiace s obmedzenou výrobou, resp. zákazom poskytovania svojich služieb. Mnohé spoločnosti uvažujú o trvalom skončení fungovania svojich prevádzok v prípade ďalšieho lockdown-u z ekonomických dôvodov. Ďalšia hrozba, ktorá môže ovplyvniť chod celej ekonomiky a zamestnanosť v spoločnostiach, ktorých dodávateľia sa nachádzajú na Ukrajine môže byť vplyv nastávajúceho vojnového konfliktu.

Hromadné prepúšťanie (nahlásené, očakávané)

V období 01.01.2021 - 31.12.2021 nebolo na ÚPSVaR Košice nahlásené žiadne hromadné prepúšťanie.

4. Priority podpory zamestnanosti v územnom obvode úradu pre rok 2022

- Počet agentov pre voľné pracovné miesta (ďalej len „VPM“): **3**
- Počet VPM - prítok v roku 2021: **6393**
- Predpokladaný počet VPM - prítoky za celý rok 2022: **4850**
- Počet realizovaných výberových konaní (ďalej len „VK“) v roku 2021: **306**
- Plánovaný počet VK na rok 2022: **180**
- Počet osobných návštev u zamestnávateľov v roku 2021: **835**
- Počet realizovaných stretnutí so zamestnávateľmi na úrade (napr. burzy práce, výberové konania, raňajky so zamestnávateľmi): **170**
- Plánovaný počet osobných návštev u zamestnávateľov v roku 2022: **600**

10 najväčších zamestnávateľov (názov firmy, počet zamestnancov):

Názov firmy	Okres	Oblasť podnikania - SK NACE	Počet zamestnancov
U. S. Steel Košice, s.r.o.	Košice	Výroba surového železa a ocele a ferozliatin - 24100	8500
Univerzitná nemocnica L.Pasteura Košice	Košice	Činnosti nemocníc - 86100	3431
Deutsche Telekom Systems Solutions Slovakia s.r.o.	Košice	Činnosti súvisiace s riadením počítačov - 62030	3283
Východoslovenská vodárenská spoločnosť a.s.	Košice	Dodávka pitnej, úžitkovej vody - 36001	2056
Technická univerzita v Košiciach	Košice	Terciárne vzdelávanie - 85420	1691
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	Košice	Terciárne vzdelávanie - 85420	1687
Deutsche Telekom IT & Telecommunications Slovakia s.r.o.	Košice	Počítačové programovanie - 62010	1383
LABAŠ s.r.o.	Košice	Nešpecializovaný veľkoobchod s potravinami - 46390	1502
U-Shin Slovakia s.r.o.	Košice	Výroba ostatných motorových dielov – 29320	1092
Mesto Košice	Košice	Všeobecná verejná správa - 84110	1091

Aj napriek stále pretrvávajúcej situácii súvisiacej s ochorením COVID – 19 sa podarilo prekročiť plánovaný počet výberových konaní aj za rok 2021 z plánovaných 170 výberových konaní na 306 výberových konaní. Na výberových konaniach sa zúčastnilo 1143 vhodných UoZ. Najväčší záujem o výberové konania bol v letných a jesenných mesiacoch po ukončení 2. vlny COVID-19. Záujem bol o obsadenie nasledovných pracovných pozícií: posunovač, rušňovodič, zdravotná sestra, kuchár, pekár, murár, skladník, automechanik, čašník, vodiči MKD a pokladník - predavač. Problematické bolo obsadenie VPM v pracovných pozíciách zdravotná sestra,

čaušník, kuchár a vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy. Z dôvodu opätovnej hrozby zatvorenia gastro prevádzok poklesol zo strany UoZ záujem obsadenie pracovných pozícií čaušník, barman a kuchár. Bariérou pri obsadzovaní niektorých pracovných pozícií, najmä vo viaczmenej prevádzke sú stále chýbajúce dopravné spojenia na území okresov Košice – okolie.

Pre strategických zamestnávateľov sa VK nerealizovali. Najväčším zamestnávateľom pre ktorého ÚPSVaR realizoval hromadné výberové konanie bola spoločnosť EHLEBRACHT Slowakei s.r.o., ktorá presťahovala svoju výrobu plastových komponentov z okresu Michalovce na územie mesta Košice. Výberové konanie sa realizovalo na pracovné pozície pracovník nástrojárne, zoraďovač strojov, zmenový kvalifikár a operátor výroby (spolu 39 pracovných miest). Zamestnávateľ potvrdil prijatie do pracovného pomeru 32 UoZ. V októbri 2021 bola možnosť predkladania žiadosti na Projekt „Chyť sa svojej šance“ Opatrenie č.2 „Podpora mentorovaného zapracovania ako súčasť pracovného pomeru znevýhodneného UoZ a mladého UoZ“ a Opatrenie č. 3 „Podpora zamestnávania znevýhodnených UoZ“, ktorú zamestnávatelia uvítali. Obsadzovanie VPM sa realizovalo prostredníctvom výberových konaní. Projekty pomohli zamestnávateľom naštartovať vytvorenie nových pracovných miest.

V roku 2022 chceme pokračovať v práci s mladými ľuďmi do 29 rokov, absolventmi škôl predovšetkým so stredoškolským vzdelaním, UoZ nad 50 rokov s dôrazom na dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Samozrejme pozornosť budeme venovať všetkým skupinám disponibilných klientov v nadväznosti na pracovné ponuky zamestnávateľov, resp. aj podľa podmienok jednotlivých NP. Pri profesijnej a vzdelanostnej skladbe UoZ, ktorí sa v súčasnosti nachádzajú v evidencii úradu práce, je potrebné osobitne sa venovať UoZ so základným vzdelaním a uchádzačom o zamestnanie nad 50 rokov, ktorí tvoria viac ako 30 % všetkých evidovaných UoZ, no najmä však dlhodobo evidovaným uchádzačom, ktorí tvoria takmer polovicu (49,99 %) všetkých evidovaných UoZ. Zároveň potrebujeme zvýšiť pozornosť aj pre vekovú skupinu 30 - 50 rokov, ktorá sa začína ťažšie umiestňovať na trhu práce z dôvodu stúpajúceho prílivu pracovnej sily z tretích krajín, hlavne z Ukrajiny, Srbska a Indie.

5. Projekty a programy + vybrané opatrenia

V roku 2022 bude úrad prioritne implementovať nasledovné nástroje AOTP a národné projekty:

Projekty a programy § 54 (všetky aktivity spolu) + vybrané §§	Počet (prítok) zaradených UoZ, resp. počet (prítok) podporených UoZ			
	Reálny prítok 2021	Prognóza 2022		
		Predpokladaný počet všetkých zaradených	z toho DN UoZ	z toho Mladí do 29 r.
NP HRADY	20	20	9	1
NP Cesta na trh práce 3 Opatrenie 3	803	40	5	5
NP Vzdelávanie UoZ - 2	249	270	65	75
NP Nestrať prácu – vzdelávaj sa	0	350	---	120
NP Individualizované poradenstvo pre znevýhodnených UoZ	0	300	100	100
NP Podpora integračných podnikov (§53g)	250	270	12	1
NP Podpora integračných podnikov (§53f)	0	5	0	1
NP Investičná pomoc pre sociálne podniky	20	13	3	1
NP Podpora zamestnanosti Aktivita 1 (§§50, 50j,52,52a)	551	500	420	52
NP Podpora zamestnanosti Aktivita 2 (§§53, 53a,53c)	630	40	4	4
§§ 53 + 53a + 53c	522	500	40	40
NP Zosúladenie rodinného a pracovného života	7	8	0	0
NP Chyť sa svojej šance – op.1	7	85	7	20
NP Chyť sa svojej šance – op.2	24	250	25	30
NP Chyť sa svojej šance – op.3	40	180	32	35
§ 59	101	115	2	33
§ 60	449	450	0	20
Pomáhame odídencom - poradenstvo	-	150	-	-
Pomáhame odídencom – Opatrenie č. 1 Vzdelávanie odídencom	-	65	-	-
Pomáhame odídencom – Opatrenie č. 3/4 Dobrovoľnícke činnosti/Zpracovanie u zamestnávateľa	-	65	-	-
Spolu	3 673	3 676	724	538

6. Uplatňovanie AOTP v územnom obvode úradu za uplynulý kalendárny rok 2021

V roku 2021 bolo na implementáciu AOTP v územnom obvode Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice čerpaných celkom 6 472 727,89 €, čo je o 3,6 mil. € menej ako v roku 2020.

V roku 2021 pretrvávala mimoriadna situácia v súvislosti so šírením choroby COVID – 19. Na základe usmernení a pokynov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava sa úplne pozastavilo schvaľovanie príspevkov na nástroje AOTP:

§ 49 Príspevok na SZČO (v prípade záujmu mohli uchádzači o zamestnanie požiadať o obdobný príspevok v rámci § 54)

§ 50 Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

§ 51 Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

§ 51a Príspevok na podporu vytvorenia pracovného miesta v prvom pravidelne platenom zamestnaní

§ 56 Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska

- § 56a Príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní
- § 57 Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na samostatnú zárobkovú činnosť

Aj v roku 2021 zamestnanci úradu realizovali najväčšiu finančnú pomoc v histórii Slovenska, o ktorú sa mohli zamestnávateľia v čase koronakrízy uchádzať. Projekt „Prvá pomoc“ na podporu udržania zamestnanosti v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov pokračoval v realizácii v roku 2021. Zamestnanci sa sústredili na rýchlu a bezodkladnú pomoc firmám, živnostníkom ale aj ľuďom bez príjmu.

Okrem dohôd uzatvorených v roku 2021 sa pokračovalo aj s vyplácaním dohôd uzatvorených v roku 2020, kedy úrad v rámci Prvej pomoci uzatvoril 7445 dohôd, ktorými podporil 35 747 miest.

V roku 2021 úrad vyplácal príspevky aj na ďalšie projekty: Kompenzačný projekt Prvá pomoc, Podpora udržiavania zamestnanosti v materských školách (Podpora MŠ), Podpora udržania zamestnanosti v základných umeleckých školách (Podpora ZUŠ), Poskytovanie mimoriadnej finančnej podpory pre zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a vybraných subjektov vykonávajúcich opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za obdobie druhej vlny pandémie.

	2020	2021	Suma za projekt (Eur)
Prvá pomoc	62 649 115,92	83 541 690,33	146 190 806,25
Kompenzačný projekt	30 465,00	20 460,00	50 925,00
Podpora MŠ	4 203 656,90	30 673,17	4 234 330,07
Podpora ZUŠ	0,00	1 059 770,44	1 059 770,44
Poskytovanie mimoriadnej finančnej podpory SS,SPODaK	0,00	738 727,47	738 727,47
Suma za obdobie (Eur)	66 883 237,82	85 391 321,41	152 274 559,23

Pri uplatňovaní AOTP zameraných na zvyšovanie zamestnateľnosti, úrad v rámci poskytovania náhrady časti cestovných výdavkov UoZ, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru alebo výberového konania u zamestnávateľa v zmysle § 32 ods. 12 písm.d) zákona o službách zamestnanosti v roku 2021 podporil 30 UoZ.

Napriek nepriaznivej epidemiologickej situácie úrad realizoval v zmysle § 54 zákona o službách zamestnanosti projekty a programy na zlepšenie postavenia uchádzačov o zamestnanie.

V rámci „NP Cesta na trh práce 3“, **Opatrenie č. 1** „ Podpora vytvárania pracovných miest pre UoZ/ZUoZ “ a **Opatrenie č. 2** „ Podpora vytvárania pracovných miest u verejných zamestnávateľov úrad podporil vytvorenie 110 pracovných miest. Pri týchto opatreniach išlo o dočerpanie rozpočtu, ktorým úrad disponoval. Z **Opatrenia 3** „Poskytovanie finančného príspevku na dochádzanie za prácou“ úrad v roku 2021 podporil 803 zamestnancov z okresu Košice - okolie. O príspevok bol veľký záujem.

Národný projekt Podpora zamestnanosti úrad realizuje prostredníctvom dvoch aktivít :

Aktivita č. 1 Podpora znevýhodnených UoZ k uplatneniu sa na trhu práce (§§50, 50j,52,52a)

V rámci tejto aktivity bolo podporených 551 znevýhodnených UoZ. Najväčší záujem bol o príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti §50j

Aktivita č. 2 Podpora pracovnej mobility (§§ 53, 53a, 53c)

V rámci tejto aktivity bol najväčší záujem o § 53 príspevok na dochádzanie za prácou, v rámci ktorého úrad podporil 628 zamestnancov. Podľa § 53a príspevok na podporu mobility za prácou úrad podporil 2 zamestnancov.

Dňom 1.11.2021 bol opätovne spustený **NP Zosúladenie rodinného a pracovného života**, cieľom ktorého je zlepšenie podmienok pre zosúladenie rodinného a pracovného života, zvýšenie zamestnanosti osôb s rodičovskými povinnosťami, najmä žien. V roku 2021 vzniklo 7 pracovných miest a v roku 2022 8 pracovných miest. Záväzkovanie dohôd z projektu končí vo februári 2022.

Národný projekt **Chyť sa svojej šance** bol spustený 1.10.2021, má 3 opatrenia a je zameraný na zvýšenie zamestnanosti mladých uchádzačov o zamestnanie do 30 rokov a znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie:

Opatrenie č. 1 : Podpora SZČO – prostredníctvom tohto opatrenia rozbehlo vlastné podnikanie 7 znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

V rámci dvoch opatrení **Opatrenia č. 2 : Podpora mentorovaného zapracovania ako súčasť pracovného pomeru znevýhodneného UoZ a mladého UOZ – NEET s následným pokračovaním formou praxe** a **Opatrenia č. 3 : Podpora zamestnávania znevýhodnených UoZ** úrad spolu podporil vytvorenie 65 pracovných miest. Zamestnávateľia môžu svoje žiadosti predkladať na Opatrenie č.2 do februára 2023 a na Opatrenie č.3 do apríla 2023.

NP Hrady sa realizuje na základe spolupráce s Ministerstvom kultúry SR. V roku 2021 bolo v rámci projektu vytvorených 20 pracovných miest. V prípade, že sa v roku 2022 bude predmetný projekt realizovať, úrad predpokladá opätovné vytvorenie cca 20 pracovných miest. Projekt je veľmi pozitívne hodnotený zo strany zapojených zamestnávateľov aj UoZ.

NP Podpora integračných podnikov sa realizuje prostredníctvom dvoch opatrení a to **Umiestňovací príspevok integračnému podniku - § 53f** a **Vyrovňavacie príspevky integračnému podniku - § 53g**. Veľký záujem o poskytovanie príspevkov bol zaznamenaný o §53g, v rámci ktorého sa v roku 2021 vytvorilo 250 pracovných miest pre znevýhodnených osôb, značne znevýhodnených osôb a zraniteľných osôb. Z dôvodu veľkého záujmu o tento príspevok predpokladáme aj v roku 2022 vytvorenie cca 270 pracovných miest.

Zamestnávateľia rovnako prejavili záujem o **NP Investičná pomoc pre sociálne podniky**, ktorý je zameraný na predchádzanie nezamestnanosti prostredníctvom podpory podnikania a vytvárania podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky. Účelom projektu je zvyšovanie zamestnanosti nezamestnaných a neaktívnych osôb vo väzbe na potreby regionálnych trhov práce. V roku 2021 boli podporené 4 subjekty a vytvorilo sa 20 pracovných miest. Úrad v tomto roku obdržal 2 žiadosti o poskytnutie príspevku a predpokladá podporiť vytvorenie 13 pracovných miest.

Poskytovanie OPS

Národný projekt „Podpora individualizovaného poradenstva pre dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie“, ktorý sa mal realizovať aj v roku 2021 bol kvôli pandémie predčasne ukončený v roku 2020. Ďalšie odborné poradenské služby boli poskytované v minimálnom rozsahu vzhľadom na nepriaznivú pandemickú situáciu a využitie kapacít odborných poradcov na vyplácanie príspevkov projektu Prvá pomoc. Individuálne aj skupinové poradenstvo poskytované dištančnou formou v rámci pilotného projektu „Online poradenstvo“ využili 3 uchádzači o zamestnanie. Do aktivity sme zapojili mladých absolventov škôl, u ktorých bol vysoký predpoklad, že mali potrebné technické vybavenie a ovládali aplikácie využívané pri dištančnom vzdelávaní. Takouto formou sa zrealizovalo 11 online stretnutí. Zároveň UoZ prejavili záujem o odborné poradenstvo ohľadom využitia možností absolvovania rekvalifikačných kurzov a o pomoc v oblasti profesijnej orientácie využitím analýzy odborných a osobnostných predpokladov.

Preventívne poradenstvo v rámci § 42 ods. 2a) sa v roku 2021 realizovalo na základe požiadavky ZŠ online formou.

V roku 2022 sa pripravujeme na poskytovanie poradenských služieb v rámci nového národného projektu „Individualizované poradenstvo pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie“, ktoré bude realizované prednostne novoprijatými odbornými poradcami ako aj kmeňovými zamestnancami oddelenia.

Vzdelávanie

UoZ aj v roku 2021 využívali programy REPAS+ a KOMPAS+ v rámci národného projektu Vzdelávanie UoZ-2. Najväčší záujem bol predovšetkým o kurzy zamerané na podporu vybraných kľúčových kompetencií v oblasti informačných technológií, rekvalifikačné kurzy v oblasti ekonomiky a legislatívy a odborné kurzy súvisiace s profesiou vodiča motorových vozidiel.

Pri schvaľovaní požiadaviek na vzdelávanie sme s vysokým zreteľom brali do úvahy zdôvodnenie podanej požiadavky uchádzačom o zamestnanie, reálnu šancu umiestnenia sa na

trhu práce v danom odbore, zmenené potreby trhu práce počas pandémie COVID-19 a potreby najväčších zamestnávateľov v regióne.

V rámci projektu Vzdelávanie UoZ-2 sme poskytli príspevky pre 249 UoZ (Repas+ 145 UoZ, Kompas+ 104 UoZ) v celkovej sume 184 122,47 eur.

Pre záujemcov o zamestnanie sme poskytli 4 vzdelávacie poukazy v rámci regionálneho projektu „Cielené vzdelávanie záujemcov o zamestnanie“, záujem bol o vzdelávanie v oblasti informačných technológií, výcvikového kurzu pre pilotov a kurz pravidelného výcviku pre profesionálnych vodičov.

V roku 2022 plánujeme uchádzačom o zamestnanie naďalej poskytovať veľmi žiadané príspevky REPAS+ a KOMPAS+ v rámci národného projektu Vzdelávanie UoZ-2 a pre záujemcov o zamestnanie sa pripravujeme v rámci nového národného projektu „Nestrat' prácu – vzdelávaj sa“ na poskytovanie príspevkov na kurzy súvisiace s oblasťou nedostatkových profesií, automatizácie a digitalizácie a zeleného hospodárstva.

Vypracoval : Oddelenie služieb pre občana
Odbor služieb zamestnanosti

Ing. Michal Michalov, MBA, LL.M, MSc.
riaditeľ úradu